

Plenum

Torsdag 2.4.2020 kl. 16.02—22.05

3.3. Muntlig fråga om utökande av testandet under coronavirusepidemin (Sari Tanus kd)

Muntligt spörsmål MFT 45/2020 rd

Muntlig frågestund

Talman Matti Vanhanen: Ledamot Tanus.

Debatt

16.23 **Sari Tanus kd:** Arvoisa herra puhemies! Minäkin haluaisin kysyä testauksesta. Suomessa laboratoriossa varmistettuja koronataapauksia oli eilen 1 446. Luku ei ole suu-rempi, koska edelleenkin testeihin eivät pääse altistuneet, eivät sairastuneet, eivät edes kuumeessa ja hengitystieoireissa olevat. Suomessa testataan edelleenkin vain sairaalaan-menokunnossa olevat ja osa terveydenhuollon ammattilaisista, vaikka WHO on koko ajan vaatinut laajaa testaamista. Viruksen kantajat ja levittäjät on saatava tehokkaasti kiinni ja eristykseen.

Tosiasia on, että kapasiteettia ja keinoja Suomessa on ollut, mutta niitä ei ole otettu käyttöön. Ja aivan, jopa HUSin vuorokautisesta kapasiteetista iso osa on saattanut jäädä käyttämättä, vaikka testattavia olisi ollut. Kysyisinkin nyt asianomaiselta ministeriltä: saadaan-ko vihdoon viimein ja välittömästi testaaminen myös Suomessa sille kuuluvalla tasolla, koska todella ilman testausta ei saada todellista tilannekuvaa eikä voida tehdä faktapohjaisesti oikeita linjauksia eikä päättää myöskään niiden kestosta?

16.25 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri näin, me tarvitsemme tämän koko testiprosessin yhteyteen ne testaajat alkupäähän, varsinaisen diagnostiikan laboratorioissa sille tasolle, että nämä näytteet voidaan myöskin viedä sen diagnostiikan läpi, ja toiseen päähän me tarvitsemme jäljityksen, joka johtaa sitten tartunnan saaneen eristämiseen ja altistuneiden karanteeniin laittamiseen. Tämä on se prosessi, jonka täytyy toteutua sen päivittäisen kapasiteetin tasolla, ja olemme sitä koko ajan nostamassa. Ja koska tämä tauti, jota vastaan taistelemme, on aivan uusi, ei se päivässä eikä toisessakaan käy. Tämä on se Suomen linja, josta myös edustaja Tanus tässä puhui.

Minimi on tällä hetkellä se, että tällä nykyiselläkin määrällä pitää testata kaikki ulko-mailta tulleet, kaikki ne, jotka ovat sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaa, joilla on aihetta epäillä pientäkin sairastumista, sen lisäksi, mitä te juuri äsken esititte. [Puhemies koputtaa] Nyt me laajennamme riskiryhmien ja muun kriittisen henkilöstön suuntaan.

16.26 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen tällä viikolla tässä salissa ja myös infotilaisuudessa kertonut, että meillä yhtenä haasteena itse

Punkt i protokollet PR 44/2020 rd

asiassa tällä hetkellä on se, että nämä linjaukset, joita hallitus on tehnyt, eivät jalkaudu kentälle sillä tavalla kuin pitäisi. Tämä tietenkin johtuu siitä, että meillä on tässä yhteiskunnassa, esimerkiksi jos me katsomme tämän kriisin hoitoa, sairaanhoitopiirit, jotka ovat kuntayhtymiä, ja meillä on myös kunnat toimijoina, meillä on yksityisen puolen terveydenhuolto ja työterveydenhuolto, eli meidän sosiaali- ja terveydenhuollon kenttämme on aika pirstoutunut. Tällä hetkellä kaikkialla Suomessa niitä linjauksia, joita hallitus on tehnyt, ei ole noudatettu. Yksi esimerkki tästä on vaikkapa Kela, joka on ilmoittanut jälleen, että tällä pääkaupunkiseudulla toimipisteitä suljettaisiin tilanteessa, jossa ihmiset kipeästi tarvitsevat myös toimeentuloonsa ratkaisuja, ja hallituksen linja nimenomaisesti ei ole ollut se, että suljetaan virastoja ja tällaisia toimipisteitä, jotka ovat ihmisille kriittisiä.

Me joudumme nyt hallituksena joka päivä paimentamaan tätä kenttää, [Puhemies koputtaa] että niitä linjauksia noudatetaan, jotta nämä ohjeistukset joka puolelle jalkautuvat. Mutta totean myös sen, että tämä on erittäin haastava kokonaisuus.

16.27 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lomautukset ja myös irtisanomiset ovat valitettavasti tänä päivänä satojentuhansien suomalaisten arkea. Muun muassa Suomen suurin työttömyyskassa YTK on varoittanut vakavista ruuhkista ja siitä, että vaikka he yrittävät tällä hetkellä rekrytoida henkilöitä hakemusruuhkia purkamaan, on hyvin mahdollista, että näitä työttömyyshakemuksia käsitellään vielä ennen joulua.

Oikeuskansleri on huomauttanut viime viikolla valtioneuvoston yleisistunnossa, että tämäntyypinen tilanne vaarantaa perustuslaillisen oikeuden sosiaaliturvaan. Nämä työttömyysturvahakemukset tulisi kuitenkin käsitellä 30 päivässä. Millä tavalla hallitus aikoo nyt puuttua tähän tilanteeseen, joka nyt vakavasti uhkaa satojentuhansien suomalaisten toimeentuloa ja myöskin perheitten hyvinvointia? Onko mahdollista, että yritykset kuitenkin jatkaisivat, jos on mahdollista tässä tilanteessa, palkanmaksua [Puhemies koputtaa] ja niille myöhemmin korvattaisiin sitten tämä palkanmaksu, jotta tästä akuutista kriisistä päästäisiin yli?

16.28 Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä edustaja Essayahin esiin nostama kysymys ja huoli on todella aiheellinen, ja me olemme sitä hallituksessa pohtineet. Olen myös käynyt keskusteluja työttömyyskassojen johtajien kanssa tällä viikolla tästä tilanteesta, ja olemme yhdessä yrittäneet myöskin miettiä erilaisia ratkaisuja, erilaisia vaihtoehtoja, miten me voisimme helpottaa paitsi kassojen tilannetta myöskin Kelan tilannetta, jotta ihmiset, jotka tämän koronakriisin vuoksi joutuvat lomautetuiksi tai työttömiksi, eivät kohtaisi tästä syystä aiheutuvia taloudellisia huolia ja ongelmia.

Me seuraamme tällä hetkellä päivittäin paitsi kassojen myöskin Kelan tilannetta. Tällä hetkellä vielä tällaista ruuhkahuippua Kelan maksatuksessa ei ole, mutta tiedostan sen, että se on edessäpäin ja tulee yleensä vähän jälkijunassa. Tämä on iso, akuutti kriisi, johon me yritämme hakea nyt yhdessä ratkaisuja myöskin kassojen johtajien kanssa.

Frågan slutbehandlad.